

DEN VILDE INSEKTVÆG

AF FLEMMING & DORTHE VEJSNÆS
fv@biavl.dk

Ideen dukkede op for snart mange år siden. Dengang var der snak om, at de vilde insekter manglede levesteder. Derfor skulle vi have en insektvæg i haven for at sikre de vilde insekter. Væggen har været længe undervejs, men nu er den til gengæld meget mere end bare et insekthotel.

De vilde insekter

I sommers blev der offentliggjort en undersøgelse fra Tyskland, som fortalte at den naturlige insektafauna er gået tilbage med næsten 80% gennem de sidste 20-30 år. Indikatoren er blandt andet, at i "gamle dage" var der altid smadrede insekter på forruden af bilen. Det sker ikke længere i samme omfang. Kan I genkende det? Vores honningbier er bestemt også udfordret i disse år, men en generel risiko for udryddelse og tilbagegang af de vilde insekter, er vel lige så - eller endnu mere - bekymrende. Derfor er det godt at kunne bidrage med tiltag, der modvirker denne udvikling og her er grundvilkåret ens for alt levende - nemlig at sørge for der eksisterer bolig og mad. Tager vi et helikopterblik over udviklingen, så har den i mange år budt på tilbagegang i den vilde natur. Det der ses er større og større markdrift i landbruget, som tit hverken levner føde eller bosteder til den vilde flora og fauna. På sammen måde som en meget intensiv sprøjtning, gør det vanskeligt at være insekt. Som et lille bidrag til modvægt på denne udvikling, har vi derfor bygget en insektvæg.

I Tyskland kan de!

I mange år har vi i Tyskland ofte været på besøg hos biavlere, lokale foreninger, biinstitutter m.v. og fælles for dem alle har været en insektvæg, stor som lille. Biavlerne er alle bevidste om, at de vilde bier mangler

redepladser. Vilde bier er både spændende, flotte og vigtige bestøvere. Derfor har biavlerne påtaget sig deres ansvar ved at sætte insektvægge op. Vi håber med denne artikel at andre her i Danmark, vil tage tråden op og lave insektvægge. Dette kunne jo også være et emne i skolebigården. Hver skolebigård i Danmark bør have en insektvæg.

Vores væg

Væggen blev påbegyndt for fem år siden. Den er placeret mod syd-sydøst, da morgensol og sol og varme i det hele taget er ønskværdigt. Det giver nemlig størst mulig aktivitet hos blandt andre de enlige bier, som er nogle af de insekter, vi ønsker at hjælpe.

Vi havde en del douglas-tømmer til overs efter vores husbyggeri, som gav mulighed for en gedigen konstruktion. Ideen var at lave en væg, som var opdelt i kvadrater. Ni i alt. Det ville give os mulighed for at se, hvad der fungerer og hvad der ikke fungerer. Med inspiration fra andres forslag og hvad der var til rådighed af genbrugsmaterialer, begyndte vi at fylde felterne ud. For eksempel satte vi gamle røde mursten (dem med de store huller i) i et kvadrat, hvilket var ret hurtigt gjort. Dem har vi nu skiftet, da ikke et eneste individ i fem år har vist interesse. Det samme er sket med et andet kvadrat, hvor vi bag et trådgitter fyldte rummet op med marksten. På den måde er vores væg tænkt som et "projekt", der skal være under løbende forvandling, selv om realiteten har vist at andre gøremål og diverse pligter har det med at stjæle tiden. Men her efter fem år er renovering og "færdiggørelse" endelig blevet prioriteret.

Materialerne i de ni felter varierer, men gennemgående er rummene opbygget af "cob", en blanding af ler, grus og strå, til at fastholde de andre materialer, der er valgt som yngle- og levested for diverse insekter. Som det kan ses på billedet af væggen, er der mange steder brugt træstykker, hvor der med søjleboremaskine er



Vores insektvæg giver et varieret udbud af redesteder til mange forskellige insekter.



lavet huller, med en diameter fra 4-10 mm. Hvilket er optimalt for flere arter af enlige bier, som bruger hullerne til deres yngel. Og her har der i alle fem år hver sommer været rigtig god aktivitet. I andre af felterne er der klippet stykker af bambus og tagrør, også fastholdt af cob, som på lignende måde er tiltænkt de enlige bier. Andre steder er der sat grankogler og barkstykker fast. Dette er til insekter, som bruger "gemmesteder", specielt til overvintring. Af nyttige og almindelige insekter kan her nævnes guldøjer og mariehøns. Ligesom nogle sommerfugle kan overvintrere her. Ud over det vi selv har lavet, er der også opsat forskellige indkøbte produkter. Et "insekthotel" - et plastikrør med paprør, som gennem årene er godt besøgt af bier

og en brændt lersten med huller, som også har været benyttet af bier. Så er der opsat en sommerfuglekasse, hvor en lille flagermus boede her i sommer. Og selv om det måske er at invitere fjenderne indenfor - er der opsat to fuglekasser. Under den nederste bjælke ligger de kasserede marksten, til dyr der behøver den fugtige jordkontakt eller varme skjulesteder om sommeren. Her har et firben allerede været på besøg. Taget på væggen er selvfølgelig et græstørvstag med sukkulente tørketålende planter, som giver føde til insekterne. Og flot ser det ud en sommerdag hvor både honningbier og de vilde insekter fouragerer på taget. Vegetationen på taget ændrer sig fra år til år og det er altid spændende at følge den udvikling.



Det er ikke hele væggen der er beboelig for insekter, hvilket er meningen. Næste skridt er nemlig, at det inderste felt opdelt i seks mindre felter, skal males hvidt. Og så skal der sættes en lille solcelle op, som skal give lys i mørket, så der om natten kan lokkes natsværmere til. Så vi på den måde en lun forår/sommernat kan stå ved væggen og opleve det vilde nattelev.

Datteren

Da væggen var sat op, må vi sige at vores datter dengang var meget tændt på ideen. Så hun blev hurtigt den store boremester. Som det sikkert kan ses på de træskiver, som er i væggen er der lavet tusindvis af huller. Men hun var rigtig god. Det blev lavet i mønstre

og forskellige størrelser. Ikke et ord om, hvor mange bor der er blevet brækket i hele processen. Hvor der handles, der spildes. Men det gode er, at det er blevet hele familiens væg. Alle har et ejerskab til væggen.

Lav din egen insektvæg

Vi bør som biavlere interessere os for de vilde insekter og give dem gode levesteder, men også plante for dem. Vi har nu givet en inspiration, og nu glæder vi os til at besøge danske biavlere i næste sæson og se jeres fine vægge.